

Nederlandse handelsmissies naar Oost-Europa

In mei en juni 2018 vonden twee Nederlandse handelsmissies plaats naar Roemenië en Tsjechië. Deze verkennende missies werden georganiseerd door De Boer op Advies in samenwerking met de Nederlandse ambassade van respectievelijk Boekarest en Praag. In tegenstelling tot de handelsmissies van 2016 en 2017 naar Polen en Oost-Duitsland, heeft VCM deze keer niet deelgenomen. Tot nu toe kon VCM mee als enige Vlaamse deelnemer, Vlaamse mestverwerkers kregen immers geen mogelijkheid om deel te nemen aan deze handelsmissies georganiseerd voor Nederlandse ondernemers. Uit de twee vorige missies bleek echter dat de meerwaarde voor de Vlaamse mestverwerkers beperkt bleef, omdat er vaak nog werk aan de winkel is voordat mestverwerkingsproducten effectief afgezet kunnen worden in de bezochte gebieden, terwijl mestverwerkers die producten willen afzetten in dergelijke gebieden vaak zelf al actief zijn in het leggen van contacten, opvragen van specifieke wetgeving,...

Hieronder volgt een korte samenvatting van de bevindingen van de Nederlandse bezoeken aan Roemenië en Tsjechië.

Uit het [verslag](#) van De Boer op Advies over de trip naar Roemenië kan opgemaakt worden dat dezelfde conclusies gelden als voor de handelsmissie naar Polen in 2016. Water is beperkt beschikbaar en irrigatie is cruciaal, terwijl het gebruik van minerale meststoffen in de cultuur zit. Organische stof uit Vlaamse mestverwerkingsproducten is er dus zeker welkom, maar de gemiddelde Roemeense akkerbouwer lijkt er vooral op gericht om op korte termijn zijn opbrengsten te verhogen, met zo min mogelijk input. Aan lange termijn bodemverbetering wordt minder gedacht, mede omdat veel grond niet in eigendom is en gepacht wordt. Bovendien is men niet geneigd (dierlijke) organische meststoffen te gebruiken, de infrastructuur in Roemenië (land, spoor en water) is beperkt en de kosten voor transport en overslag zijn relatief hoog. De Roemeense wetgeving is tenslotte niet gericht op gehygiëniseerde dierlijke bijproducten en bovendien enkel in het Roemeens beschikbaar.

In Tsjechië zou de interesse in mestverwerkingsproducten met een hoog organisch stofgehalte beperkt zijn, zo lezen we in het [verslag](#) van De Boer op Advies. Het organische stofgehalte van de Tsjechische akkers vormt een minder groot probleem dan in Polen en Roemenië. Het organische stofgehalte in de bodem komt voornamelijk (70%) van gewasresten en een deel

(30%) uit mest en digestaat. Het is belangrijk op te merken dat veel Tsjechische boeren het stro op het land laten en daardoor minder geneigd zijn te betalen voor de organische stof in dierlijke mest.

Er hangt bovendien ook een negatieve bijklank aan dierlijke mest en mestverwerkingsproducten in Tsjechië.

Zelfs al is er behoefte aan hoogwaardige mestproducten, dan nog zal de prijs van het product een belangrijke rol spelen. Tsjechische boeren zijn vooral geïnteresseerd in een product met een lage N:P verhouding. Ze zullen dus zeker ook geïnteresseerd zijn in de Vlaamse mestverwerkingsproducten die nu naar Frankrijk geëxporteerd worden en rijk zijn aan fosfaat, aangezien stikstof voornamelijk aangeleverd wordt op basis van kunstmest. Ook kalium is een belangrijk nutriënt waarin interesse is. Bovendien moet de mest gemakkelijk toe te dienen zijn. Dit biedt misschien ook mogelijkheden voor Vlaamse fosfaat- en/of kaliumconcentraten uit toekomstige nutriëntenrecuperatietechnieken.

Als conclusie zijn er zeker kansen op de Tsjechische én Roemeense markt, maar afzetten van de Vlaamse mestverwerking producten is niet eenvoudig. Het is belangrijk om te investeren in duurzame samenwerking met de akkerbouwers en beroep te doen op een tussenpersoon die de taal machtig is. Uiteraard is het daarnaast belangrijk om de wettelijke aspecten goed geregeld te hebben.

Voor meer informatie over de handelsmissies kan u terecht op de website van [De Boer op Advies](#).